

حصبه یا تب تیفوئید، یک بیماری عفونی است و در اثر میکروارگانیزی به نام سالمونلا ایجاد می شود.

علائم بیماری حصبه کدام می باشند؟

مبتلایان به این بیماری معمولاً تب دارند. تب می تواند به صورت مداوم باشد. شایع ترین علامت بیماری حصبه، تب مداوم است و بهترین راه تشخیص آن، کشت خون می باشد.

فرد ممکن است هیچ علامت دیگری نداشته باشد. هم چنین ممکن است علایمی مانند پایین بودن سطح هوشیاری، حالت بهت زدگی هم وجود داشته باشد. در مواردی به طور هم زمان اسهال یا بیوست هم دیده می شود.

هم چنین ممکن است درد شکمی منتشر در شکم وجود داشته باشد که خیلی وقت ها با آپاندیسیت (التهاب آپاندیس) حاد اشتباه گرفته می شود.

ممکن است مریض سرفه های خشکی داشته باشد. خستگی و کوفتگی هم از دیگر علائم است. ولی در حصبه در تمام موارد حتما تب وجود دارد.

علت ایجادکننده و زمینه ساز حصبه کدام است؟

علت بیماری حصبه میکروارگانیزم سالمونلا می باشد که معمولاً از طریق خوراکی وارد بدن می شود (دهانی- مدفوعی) و چنان چه مدفوع بیمار توسط فرد دیگری به صورت غیرمستقیم مثلاً از

طریق آب و غذای آماده خورده شده باشد، معمولاً این حالت پیش می آید.

افرادی که از آب های نامطمئن و غیر بهداشتی استفاده می کنند، اگر این آب ها با فاضلاب مخلوط شده باشد، باعث ابتلا آنها به حصبه خواهد شد.

البته با توجه به اینکه در سال های اخیر مساله ی دفع فاضلاب تقریباً بهداشتی شده است، موارد این بیماری نیز کاهش پیدا کرده است.

راه های تشخیص بیماری حصبه کدام است؟

بهترین راه تشخیص، کشت خون است. البته کشت مغز استخوان دقیق تر می باشد، ولی هم مشکل و هم دردناک است.

هم چنین از کشت مدفوع و ادرار هم برای تشخیص استفاده می شود.

برای تشخیص می توان از گاوآژ ترشحات دثودنوم (دوازدهه) نیز استفاده کرد، ولی متداول ترین روش کشت خون است. تست ویدال در تشخیص بیماری حصبه در شرایط کنونی ارزش کم تری دارد و جایگاه خوبی برای تشخیص ندارد.

این بیماری بیشتر در چه سنی دیده می شود و

آیا جنبه ی ژنتیکی دارد؟

معمولاً این بیماری در سن کودکی و نوجوانی دیده می شود. در جوامعی که آلودگی محیطی بالایی داشته باشند، معمولاً کودکان در اوایل عمر به این بیماری مبتلا می شوند. اگر فردی در بچگی

آلوده نشده باشد، به ندرت ممکن است در سنین بالا دچار این بیماری شود.

افراد با HIV مثبت (مبتلا به ایدز) خیلی مستعد ابتلا به عفونت های سالمونلایی هستند و اگر موردی دیده شود که عفونت سالمونلایی تکرار می شود، باید به ایدز مشکوک شویم.

این بیماری جنبه ی ژنتیکی ندارد و میزان ابتلا در دختران و پسران تقریباً یکسان است.

راه های درمان بیماری حصبه کدام است؟

این بیماری در اکثر موارد با مصرف آنتی بیوتیک خوب می شود.

آنتی بیوتیک های مصرف شده در سال های اخیر معمولاً کلرامفنیکل کوتریموکسازول و آمپی سیلین بوده و متأسفانه در سال های اخیر گروهی از میکروارگانیزم ها نسبت به آنتی بیوتیک ها مقاومت پیدا کرده اند، طوری که دیگر با تجویز این آنتی بیوتیک ها بیمار بهبودی کامل پیدا نمی کند، لذا از داروی جدیدی به نام سفتریاکسون و سیپروفلوکسازین و... استفاده می شود با توجه به اینکه مصرف داروی کلرامفنیکل می تواند با ایجاد عارضه کم خونی آپلاستیک همراه باشد، امروزه برای درمان حصبه، کمتر از کلرامفنیکل استفاده می شود.

آیا بعد از درمان، این بیماری مجدداً عود

می کند؟

در این بیماری امکان عود وجود ندارد، ولی بیمارانی که تحت

حصه یا تب تیفوئید

واحد آموزش

تابستان ۹۵

توصیه کلی شما در رابطه با این بیماری کدام است؟

با توجه به اینکه این بیماری از راه دهانی - مدفوعی منتشر می شود و فرد را مبتلا می کند، توصیه می شود دستها را قبل از صرف هر غذایی حتما با آب و صابون بشویید و تمام مسایل بهداشتی را رعایت کنید و از مصرف غذاهایی که امکان آلودگی دارند، پرهیزید. در آخر به توصیه ی سازمان بهداشتی جهانی توجه کنید که عنوان می کند:

- اگر در جایی می خواهید چیزی بخورید، بهتر است آن را بجوشانید و بعد مصرف کنید.
- اگر امکان جوشاندن آن مواد وجود ندارد، بهتر است که آنها را بشویید و مصرف کنید.
- اگر امکان شستن آن مواد وجود ندارد، بهتر است پوست آنها را بکنید و بعد مصرف کنید.
- در نهایت اگر امکان پوست کندن آن مواد وجود ندارد، بهتر است از مصرف آن صرف نظر نمایید.

به عنوان مثال در بهار و تابستان که مردم از توت استفاده می کنند، چون در مصرف این میوه موارد بهداشتی گفته شده رعایت نمیشود، معمولاً به دنبال مصرف توت، اسهال های شدید و ناراحتی های گوارشی پیش می آید.

- تا بهبود کامل بیماری از فعالیت خود کاسته و استراحت کنید.

درمان ناقص قرار می گیرند، احتمال دارد که ناقل بیماری شده و تا مدت ها در مدفوع خود، میکروارگانیزم سالمونلایی را دفع کنند.

عدم درمان به موقع این بیماری ممکن است چه عواقبی به دنبال داشته باشد؟

معمولاً این بیماران اگر درمان نشوند، بعد از حدود یک ماه خود به خود خوب می شوند. ولی در همه ی افراد این گونه نمی باشد و در مواردی، عدم درمان به موقع ممکن است عواقب جدی و حتی کشنده ای در پی داشته باشد. شایع ترین علامت عدم درمان به موقع حصه، سوراخ شدن روده می تواند باشد. خونریزی گوارشی هم ممکن است رخ دهد. در کل هر عارضه ای ممکن است به دنبال عدم درمان به موقع بیماری ایجاد شود.

در برخورد با این بیماران و درمان آن چه مشکلاتی وجود دارد؟

قبلاً برای درمان حصه مجبور بودیم بیماران را بستری کنیم و داروی تزریقی به آنها تجویز کنیم. ولی امروزه با درمان های جدید، دیگر نیازی به بستری کردن بیمار نمی باشد و می توانیم با داروهای سرپایی و ارزان و دردسترس، او را درمان کنیم. خوشبختانه هم اکنون مشکل خاصی در رابطه با درمان این بیماران وجود ندارد.